

[Lasse Budtz.]

Der har allerede været ført en temmelig livlig debat uden for dette ting forud for denne førstebehandling, og jeg har naturligvis noteret mig, at bl. a. formålsparagraffen er blevet kritiseret. Sandheden er, at der her er tale om en smidig og åben rammelov, og formålsparagraffen har på intet tidspunkt lagt hindringer i vejen for nogen form for samarbejde med eller bistand til udviklingslandene. Når loven overhovedet tages op til revision, skyldes det udelukkende, at revisionsparagraffen kræver det. Men det har dog den fordel, at der derved er fremkaldt en frugtbar debat om vor u-landspolitik, og en sådan bør folketinget også efter min mening føre mindst én gang om året, uden at rammeloven nødvendigvis af den grund behøver at blive lavet om.

Vi mener også, at det kan være rigtigt at overveje, om udenrigsudvalget igen forvandles til et egentligt u-landsudvalg, men det er klart, at det ligger uden for behandlingen af dette lovforslag.

De væsentligste ord i formålsparagraffen er samarbejde, støtte, økonomisk vækst, social fremgang og politisk uafhængighed. Hvis loven ikke havde fungeret tilfredsstillende, kunne man muligvis have lagt mere vægt på social fremgang og indført ord som lighed, solidaritet eller endog forpligtelse, men det er efter mit bedste skøn ikke nødvendigt. Jeg har set, at man fra nogle sider især kritiserer ordene økonomisk vækst, men det er en kendsgerning, at befolkningerne i u-landene først af alt ønsker økonomisk vækst som et led i en udligning af forholdet mellem de rige og de fattige lande. Skal man slække på den økonomiske vækst, må det naturligvis være i de rige lande og ikke i de fattige, men for øvrigt er det en selvfølge, at økonomisk vækst ikke i sig selv sikrer social fremgang og politisk uafhængighed.

For dem af os, der mener, at international solidaritet er lige så selvfølgelig og nødvendig som national solidaritet, giver denne lovbehandling anledning til at udtrykke skuffelse over, at vi ikke allerede nu har nået at yde 0,7 pct. af bruttonationalproduktet i statslig bistand som fastsat i FN i 1970. Vi må trøste os med, at regeringen har bundet sig til at nå målet i finansåret 1979-80,

og at der da heldigvis er et flertal herfor i dette høje ting.

I den forbindelse er det også tilfredsstillende at konstatere, at opinionsundersøgelser synes at fastslå, at der i dag er en større forståelse i befolkningen for nødvendigheden af u-landsbistanden end tidligere. Men det er klart, at for at bevare opbakningen i befolkningen må vi ikke engagere os i projekter, som ikke bidrager til udligning af indkomstfordelingen i det enkelte land.

Den internationale udvikling, bl. a. ved FN's ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger, tvinger os til på længere sigt at forme en mere samlet og mere omfattende politik over for udviklingslandene, fordi selve bistanden jo kun er én enkelt side af sagen. Den internationale handelspolitik bliver mere og mere kædet sammen med bistandspolitikken, hvilket u-landene selv ønsker. Derved opstår en vel i virkeligheden ganske frugtbar vekselvirkning, der i hvert fald teoretisk skulle gøre u-landene mere selvstændige, og her kommer selvfølgelig spørgsmålet om den nye økonomiske verdensorden meget stærkt ind i billedet.

Et led i u-landenes ønsker om også langsomt at blive økonomisk uafhængige er spørgsmålet om afbinding af statslåne. Socialdemokratiet mener, at en gensidig afbinding må være rimelig og rigtig, hvis den gennemføres så at sige kollektivt. Det må naturligvis være imod dansk politik, at danske lån kan bruges til indkøb i lande, der kræver politiske betingelser for samarbejde opfyldt. Politiske betingelser for bistand er fra enhver synsvinkel forkert.

En ensidig dansk afbinding er, når alt kommer til alt, heller ikke netop sagen lige nu, hvor beskæftigelsesproblemet herhjemme er enormt. Det turde være indlysende, at det er vores pligt at hjælpe dansk erhvervsliv for derved at hjælpe arbejdere og funktionærer. I øvrigt ville forståelsen for udviklingspolitikken utvivlsomt lide skade, hvis en afbinding fandt sted nu, fordi afbindingen ville ramme beskæftigelsen.

Private kapitaloverførsler bør vi selvfølgelig kun støtte, når de gennemføres i udviklingslandenes egen interesse, men at modarbejde private kapitaloverførsler ville også i det lange løb skade beskæftigelsen. Jo ringere beskæftigelsen er, desto dårligere